

Asia: Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Haapajärven kaupunki
haapajarvi@haapajarvi.fi

Lausunto

1 Johdanto

Infinergies Finland Oy suunnittelee 42 voimalan tuulivoimahanketta Haapajärven kaupungissa sijaitsevalle Hakulinkankaan alueelle. Hankealueen pinta-ala on noin 5000 ha ja voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 m. Sähkönsiirto suunnitellaan toteutettavan olemassa olevan voimajohdon viereen ja liitettävän Haapajärvellä sijaitsevalle Pysäysperän sähköasemalle. Lausunto on samansisältöinen, kuin Luonnonvarakeskuksen hankkeen YVA-selostuksesta antama lausunto.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankealueelta tehtiin useita havaintoja teeren soitimista. Metson osalta näköhavaintoja tehtiin pienistä 1–3 metson soitimista.

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Useampana peräkkäisenä vuonna tehty soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkisistä kanalintukannoista. Myös soidinten havaittavuus vaihtelee vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luke huomauttaa tässä yhteydessä myös, että mikäli soitimilla havaittujen metsokukkojen määrää käytetään mahdollisten haittavaikutusten suuruuden arvioinnissa, tulee käsitellä soitimen kukkojen lukumäärän epävarmuutta. Kaikki kukot eivät välttämättä ole kartoitushetkinä soidinkeskuksessa, vaikka ne siellä keskimäärin viihtyvätkin kiivaimpaan soidinaikaan.

Metsäkanalintujen kartoituksia suunnitellessa on hyvä tiedostaa, että metsäkanalinnut pesivät myös tavallisessa talousmetsässä. Karkea selvitys pelkästään potentiaalisista ympäristöistä ei välttämättä kuvaa alueen metsäkanalintukantaa tarpeeksi.

Vaikutuksista hirviin Luke huomauttaa, että mikäli tutkimuksia poroista käytetään pohjana tuulivoiman vaikutuksista hirviin, on syytä huomioida myös ne tutkimukset, missä vaikutuksia poroihin on ollut ja poroilla on ollut mahdollisuus väistää voimaloita (kuten metsäpeuravaikutusten arvioinnissa on tehty).

Tehtyjen selvitysten perusteella vaikuttaa siltä, että hankealueen viereinen Hirsinevan Natura-alue on mm. metsäpeuralle potentiaalisesti tärkeää elinympäristöä. Selostuksessa kerrotaan, että vaihtoehdossa 3 (VE3) toteutuisi tämänhetkinen suositus viiden kilometrin suojavyöhykkeestä siten, että lähimmät voimalat olisivat 4 700–4 800 metrin säteellä Hirsinevasta. Luke näkee, että metsäpeura olisi hyvä huomioida Hirsinevalle ominaisena lajina.

Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu. Yhteisvaikutusten osalta Luke huomauttaa, että laajalla alueella tapahtuva elinympäristöjen menetys ja heikkeneminen voi vaikuttaa kokonaiskuvassa merkittävästi. Epävarmuutta arvioihin tuo tutkimustiedon puute mm. mahdollisista vaikutuksista pitkän ajan kuluessa. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Hirsinevan Natura-alue on mm. metsäpeuralle potentiaalisesti tärkeää elinympäristöä. Selostuksessa kerrotaan, että vaihtoehdossa 3 (VE3) toteutuisi tämänhetkinen suositus viiden kilometrin suojavyöhykkeestä siten, että lähimmät voimalat olisivat 4 700–4 800 metrin säteellä Hirsinevasta. Luke näkee, että metsäpeura olisi hyvä huomioida Hirsinevalle ominaisena lajina. Yhteisvaikutusten osalta Luke huomauttaa, että jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu. On tärkeää tiedostaa, että vaikutusten mitta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli tuulivoiman vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.05.2025 klo 10:21:42.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi:

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2